

Turun vammaisneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2024

Taustaa vammaisneuvoston toiminnalle

Vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on kuntalain 28 §:n mukaan asetettava vammaisneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Kuntalaki velvoittaa, että vammaisneuvoston tulee saada vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vammaisneuvosto on myös kaupungin ja alueella toimivien vammaisjärjestöjen, kaupungin palveluksessa olevien työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteistyöelin tehtäväalueellaan.

Vammaisneuvoston tehtävä

Edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden, vammaisjärjestöjen ja julkisten yhteisöjen yhteistyötä kaupungissa. Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Pitää yhteyttä vammais- ja potilasjärjestöihin ja viestiä vammaisia koskevista asioista.

Turun kaupungin vaikuttajaryhmien kokoukset ja tilaisuudet

Monikulttuurisuus-, vammais- ja vanhusneuvoston virallisia kokouksia järjestetään neljästä kuuteen vuodessa. Nuorisovaltuuston virallisia kokouksia järjestetään kuudesta kahdeksaan vuodessa. Vaikuttajaryhmien virallisten kokousten lisäksi ryhmät voivat nimetä jäsenistään työryhmiä valmistelevaan asioita kokouksia varten. Ryhmät voivat maksaa virallisista kokouksista kokouspalkkioita jäsenilleen. Varajäsen osallistuu kokoukseen jäsenen ilmoitettua hänelle olevansa estynyt osallistumasta. Vuodesta 2024 vammaisneuvoston varajäsen voi osallistua virallisiin kokouksiin varsinaisten jäsenten lisäksi ilman kokouspalkkiota. Nuorisovaltuuston kokoukset ovat avoimia kaikille.

Vaikuttajaryhmät voivat järjestää avoimia tilaisuuksia ja seminaareja ajankohtaisista aiheista ja kutsua kokouksiinsa eri alojen asiantuntijoita. Vaikuttajaryhmät voivat pyytää toimialoja nimeämään heille yhteyshenkilöt. Vaikuttajaryhmien tulee tehdä yhteistyötä muiden vaikuttajaryhmien, kaupungin palvelukokonaisuuksien ja järjestöjen kanssa.

Lisäksi ryhmien tehtäväalueeseen kuuluu kaupunginhallituksen määräämät tehtävät. Vaikuttajaryhmät laativat toiminnastaan vuosittain toimintasuunnitelman ja kaupunginhallitukselle toimitettavan toimintakertomuksen. Vaikuttajaryhmän esitykset, aloitteet, kannanotot, lausunnot, selvityspyynnöt yms. allekirjoittaa puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Vaikuttajaryhmän esittelijäsihteerin huolehtii aloitteiden ja esitysten lähettämisestä asianmukaiseen toimielimeen, joka päättää, ottaako se aloitteen valmisteltavaksi ja päätöksentekoon vai merkitseekö se aloitteen tai esityksen tiedoksi. Toimielin vastaa vaikuttajaryhmälle.

Turun kaupungin vaikuttajaryhmän asioiden valmistelu

Turun kaupunki osoittaa kunkin vaikuttajaryhmän käyttöön valmistelusta vastaavan esittelijän ja teknisen sihteerin. Tekninen sihteerin huolehtii kokousjärjestelyistä sis. palkkioiden maksatuksen ja esityslistat. Esittelijällä tulee olla riittävä osaaminen ja kokemus vaikuttajaryhmän kohderyhmästä ja substanssiteemoista. Esittelijän työtehtävään varataan 0,2 htv:ta (päivä viikossa).

Esittelijän tehtävänä on:

- Suunnitella toimintaa vaikuttajaryhmän kanssa.

- Toimia kokouksissa esittelijänä.
- Edistää ryhmän aloitteita ja esityksiä kaupunkiorganisaatiossa.
- Toimia linkkinä sekä kaupungin sisällä että kaupunkilaisille vaikuttajaryhmän toimintaan liittyen.
- Ylläpitää osaamista ja verkostoja vaikuttajaryhmän kohderyhmään liittyen kattaen koko kaupungin toimintakenttä.
- Koota vaikuttajaryhmän toimintasuunnitelman ja -kertomuksen hyvinvoinnin lautakunnan käsittelyä varten sisältäen vaikuttajaryhmän arvion kuntalaisten tilanteesta ja palvelutarpeesta kohderyhmän osalta.

Turun kaupungin vaikuttajaryhmien viestintä

Vaikuttajaryhmien yhteys- ja muita tietoja ylläpidetään kaupungin verkkosivuilta turku.fi/vaikuttajaryhmat. Kullakin ryhmällä on myös suora osoite:

- turku.fi/lastenparlamentti
- turku.fi/nuorisovaltuusto
- turku.fi/monikulttuurisuusneuvosto
- turku.fi/vammaisneuvosto
- turku.fi/vanhusneuvosto.

Sivuille päivitetään myös kokousajat ja kokouspaikat, kuten myös vammaisneuvoston kokousten esityslistat ja pöytäkirjat.

Vaikuttajaryhmien tehtävänä on viestiä aktiivisesti toiminnastaan omille kohderyhmilleen parhaaksi katsomillaan tavoilla ja kanavissa. (Vammaisneuvoston toimintasääntö.) Vammaisneuvostoa ja sen toiminnan näkyvyyttä pyritään kehittämään eri toimien ja kanavien avulla. Vuonna 2024 vammaisneuvoston puheenjohtaja Selinä Nera, varsinainen jäsen Riikka Kiilo ja varajäsen Iita Makkonen vastaavat edellä mainitun kehitystyön toteutuksesta ja näkyvyyden parantamisesta.

Turun kaupungin vammaisneuvoston painopisteet vuonna 2024

Vammaisneuvosto panostaa vuoden 2024 aikana vammaisten ja neurokirjon lasten ja nuorten koulutusta koskeviin kysymyksiin tekemällä yhteistyötä Kasvatus- ja opetusviraston kanssa.

Yhteistyöstä myös nuorisovaltuuston kanssa sovitaan.

Turun kaupungin tilapalveluiden tilakonseptien yleisohjeisiin ollaan nostamassa keskeisiä huomioita esteettömyyteen ja aistiesteettömyyteen liittyen. Tilakonsepteihin liittyvä päiväkotikonseptin valmistumistavoite on tammikuun lopussa 2024. Perusopetustilakonsepti valmistuu syksyllä 2024.

Vammaisneuvosto seuraa Turun erityisopetusstrategian ja erityisesti edellä mainittujen kasvatuksen ja opetuksen tilakonseptien esteettömyysohjeistusten ja erityisesti aistiesteettömyysohjeistuksen käyttöönottoa ja soveltamista ja jatkaa myös yhteistyötä näissä asioissa sivistystoimen kanssa.

Muita painopisteitä ovat esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen rakentamisessa. Vammaisneuvosto jatkaa merkittävien kaava- ja rakennussuunnitelmien seuraamista ja niiden valmisteluun tarvittaessa osallistumista. Suunnittelukohteita ovat mm. TFF (yhteisterminaali) Historian museo, Kauppahallin tontti ja Musiikkitalo. Myös uusien koulujen ja niihin liittyvän infran toimivuuden parantaminen kiinnostaa vammaisneuvostoa. Esteettömyysasioissa vammaisneuvosto seuraa mm. jokirannan (kevyt liikenne) tilanteen kehittymistä.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyttyä vuoden 2023 alussa vammaisneuvoston tehtävien ja toiminnan painopisteet ovat muuttuneet. Vammaisneuvosto tulee tekemään yhteistyötä

hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa.

Vammaisneuvoston puheenjohtajisto ja esittelijä koostavat tammikuussa 2024 toimintakertomuksen vuoden 2023 toiminnastaan.

Turun kaupungin vammaisneuvoston toimintasuunnitelma kevät 2024

Kokoukset

Vammaisneuvosto kokoontuu vuonna 2024 kokouksiin keväällä kolme (3) kertaa ja syyskaudella samoin (3) kertaa. Tarvittaessa kokoukset voidaan järjestää sähköisesti etäkokouksina.

Turun kaupungin vammaisneuvoston ja muiden vaikuttajaryhmien kokous

Vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto ovat kokoontuneet yhteiseen kokoukseen yleensä toimintavuoden aikana. Vuonna 2024 kokoontuvat kaikki vaikuttajaryhmät yhteiseen kokoukseen. Kaikkien neuvostojen puheenjohtajat ja sihteerit sopivat käsiteltävät ajankohtaiset kokousaiheet. Kokouksessa vaikuttajaryhmät esittelevät myös edellisen vuoden toimintakertomuksensa.

Turun kaupungin vammaisneuvosto ja lähikuntien vammaisneuvostojen kokous

Toukokuun 13. päivänä 2024 vammaisneuvosto järjestää Turun lähikuntien vammaisneuvostoille yhteisen kokouksen Turussa. Kutsuttavia lähikuntien vammaisneuvostoja ovat: Lieto, Masku, Naantali, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo ja Kaarina. Turun Vammaisneuvosto lähettää kutsun lähikuntien vammaisneuvostojen edustajille. Kutsu koskee kahta henkilöä per vammaisneuvosto. Turun vammaisneuvosto selvittää lähikuntien neuvostoilta etukäteen, minkälaisia asioita kokouksessa halutaan käsitellä. Kokouksessa voi olla myös koulutuksellinen osuus.

Yhteistilaisuus vammaisjärjestöjen jäsenille

Vammaisneuvosto on kutsunut kaksi kertaa vuodessa Turun vammaisjärjestöjä yhteiseen tilaisuuteen. Vuonna 2024 pidetään yksi yhteistilaisuus, joka järjestetään lokakuussa. Tilaisuuteen kutsutaan asiantuntijoita puhujiksi. Syksyn yhteistilaisuudessa esitellään vammaisneuvoston vuoden 2023 toimintakertomus. Lisäksi toimintakertomus lähetetään sähköpostitse vammaisjärjestöille.

Turun kaupungin vammaisneuvoston koulutus tammi- ja maaliskuussa 2024

Vammaisneuvosto järjestää keväällä 2024 koulutusta, koska on havaittu, että vammaisneuvostojen kokoonpanoissa ja kokemuksessa on hyvin paljon eroja ja myös vammaisneuvoston toimintaympäristö on muuttunut.

Koulutus on kaksiosainen ja sen järjestävät Invalidiliiton Sanna Leppäjoki-Tiistola ja Kynnys ry:n Mika Välimaan. Yksi osuus on noin kolmen (3) tunnin mittainen.

Koulutuksessa käydään läpi seuraavat asiat:

1. Vammaisneuvostoa koskevat lait ja sääntely
2. Vammaisneuvoston kokoonpano ja toimintaedellytykset lyhyesti
3. Vammaisneuvoston vaikuttaminen ja yhteistyö kunnassa
4. Vammaisneuvoston tiedonsaantioikeus
5. Kilpailutukset
6. Esteettömyyden perusteet

7. YK vammaissopimuksen perusteet vammaisneuvoston työkaluna
8. Hyvinvointialueen ja kunnan vammaisneuvoston erot ja roolit

Turun kaupungin vammaisneuvoston työvaliokunta

Vammaisneuvoston olemassa ollut työvaliokuntamalli tulee muuttumaan vuonna 2024. Tulevaisuudessa mm. lausuntojen laatimista varten asioita voidaan käsitellä kolmen (3) erilaisen työryhmämallin mukaisesti. Kokoontumiset voidaan järjestää sähköisesti tai lähitapaamisina.

Kolme (3) työryhmämallia ovat:

1. Ensimmäinen työryhmämalli on niin sanottu työvaliokunta, joka koostuu puheenjohtajista ja esittelijästä. Työvaliokunta työstää lausuntopyyntöihin alkulausunnon, joka jaetaan kaikille jäsenille tarkastettavaksi, myös varajäsenille. Mahdollisille kommentteille varattava tarpeeksi pitkä vastausaika ja huomioitava aina mahdollisten muutosten vaatimat työstöajat ja teknisen sihteerin työaika. Ei erilliskokouksia koko jäsenistön kesken.
2. Toinen työryhmämalli: pyydetään kokoon isompien ja tärkeiden projektien ja kohteiden lausuntojen yhteydessä, em. kohteiden tärkeysasteen päättää puheenjohtajisto. Tätä mallia käytetään erityisesti, jos puheenjohtajistolla ja esittelijällä ei ole asiantuntemusta vastata lausunnon aihepiiristä. Kutsu lausunnon työstöön koko jäsenistölle, myös varajäsenille. Osallistuminen lausuntotyöryhmään vapaaehtoista koko jäsenistölle. Lausuntotyöryhmä koostuu kaikista vapaaehtoisista jäsenistä, puheenjohtajista ja esittelijästä. Erilliskokoukset pidetään etänä (Teams-palaverit), kokouksista ei makseta kokouspalkkiota. Lopullinen lausunto kootaan kokousten tuloksien perusteella puheenjohtajien ja esittelijän toimesta. Huomioitava aina mahdollisten muutosten vaatimat työstöajat ja teknisen sihteerin työaika.
3. Kolmas työryhmämalli koostuu ainoastaan puheenjohtajista ja esittelijästä. Tätä mallia käytetään ainoastaan todella nopeaa toimintaa tarvitsevien lausuntopyyntöjen kohdalla. Puheenjohtajilla ja esittelijällä on annettu valtuutus vammaisneuvostolta itsenäisen lausunnon tekoon. Lausunnon valmistuttua se jaetaan kaikille jäsenille, myös varajäsenille. Tämän lausuntomallin kohdalla ei jäsenistöllä ole kommentointi oikeutta.

Kaikkien lausuntojen kohdalla pyritään kaikkien saavutettavaan, selkeään ja ymmärrettävään tulkintaan. Lausunnoissa pyritään keskittymään vain aiheita koskeviin avainasioihin. Lausunnot pyritään pitämään myös mahdollisimman lyhyessä muodossa. Lausunnoissa ja niihin liittyvissä kommentoinneissa kommentoidaan ainoastaan lausunnon aiheita, ei esimerkiksi muiden jäsenien antamia kommentteja.

Turun kaupungin vammaisneuvoston toimintasuunnitelma syksy 2024

Syyskaudella 2024 vammaisneuvoston kokous pidetään toimintasäännön mukaisesti kolme (3) kertaa.

Vammaisneuvosto jäseniä osallistuu perinteisesti 3.12.2024 pidettävään vammaisten päivän juhlaan. Osallistumismuoto päätetään myöhemmin vuonna 2024.